

Музична

ХРЕСТОМАТІЯ

Клас

4

МУЗИЧНА ХРЕСТОМАТІЯ

4 клас

Упорядники

Гумінська О.О., Опанасець І.С.

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 85.314я71+74.268.53
УДК 784.67(075.2)
М90

Рекомендовано для використання в навчально-виховному процесі за рішенням комісії з дисциплін художньо-естетичного циклу Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол №3 від 23 червня 2006 року)

Музична хрестоматія. 4 клас / Упор.: Гумінська О. О., Опанасець І. С. — Тернопіль:
М90 Навчальна книга – Богдан, 2008. — 44 с.

ISBN 978-966-408-208-9

Музична хрестоматія для четвертого класу укладена відповідно до програми “Музичне мистецтво” (1-4 класи) (укл. О.О. Гумінська, І.С. Опанасець).

Музичний матеріал даного посібника розкриває зміст навчальної теми четвертого класу “Народне музичне мистецтво”. Кожен розділ хрестоматії містить орієнтовний матеріал для виконання (українські народні пісні) та сприймання (українські народні пісні, танці, твори українських композиторів).

Музична хрестоматія розрахована на вчителів музики загальноосвітніх навчальних закладів та учнів, керівників хорів, студентів педвузів, вчителів спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням музики.

УДК 784.67(075.2)
ББК 85.314я71+74.268.53

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена в
будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-408-208-9

© Упор. Гумінська О.О., Опанасець І.С., 2008
© Навчальна книга – Богдан,
макет, художнє оформлення, 2008

Тема 1. ІСТОРІЯ НАРОДУ І МУЗИКА

ОРІЄНТОВНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ВИКОНАННЯ

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНИ І СЛАВА, І ВОЛЯ

Слова П. Чубинського

Музика М. Вербицького

Величаво

Ще не вмер - ла У - краї - ни і сла - ва, і во - ля,
ще нам, брат - тя мо - ло - ді - ї, у - сміх - неть - ся до - ля.
Зги - нуть на - ші во - рі - же - ньки, як ро - са на сон - ці,
за - па - ну - єм і ми, брат - тя, у сво - їй сто - рон - ці.
Приспів:
Ду - шу й ті - ло ми по - ло - жим за на - шу сво - бо - ду
і по - ка - жем, що ми, брат - тя, ко - заць - ко - го ро - ду.

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

МУЗИЧНЕ ВІТАННЯ

до теми "Історія народу і музика"

Помірно

Дзво-ник кли-че всіх у клас. Му-зи - ка стрі - ча-є нас: про іс -
то - рі - ю, про под - виг пі - сня знов зву - чить на - род - на.

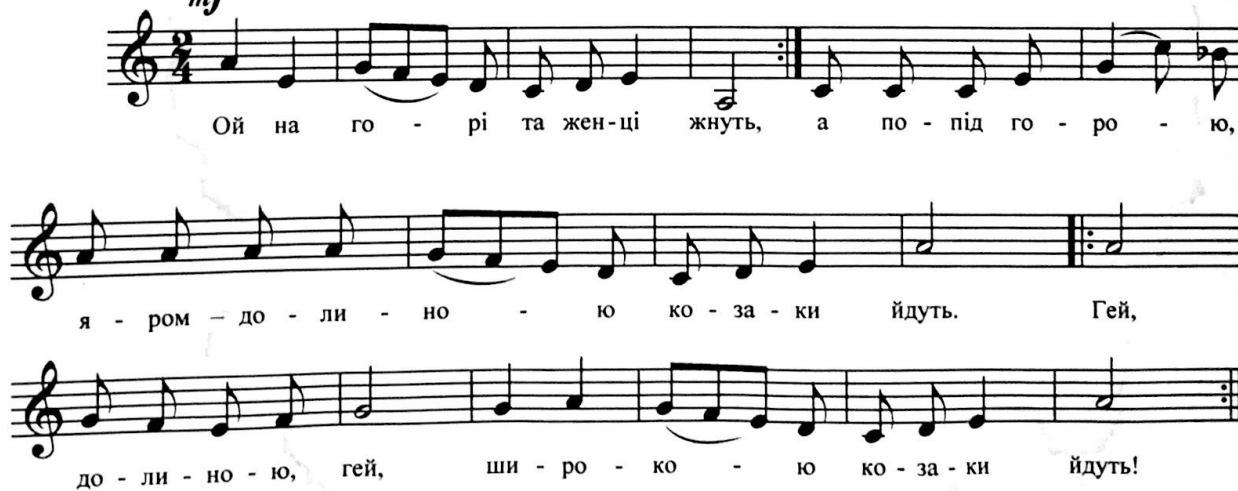
Дзвоник кличе всіх у клас.
Музика стрічає нас:
Про історію, про подвиг
Пісня знов звучить народна.

ОЙ НА ГОРІ ТА ЖЕНЦІ ЖНУТЬ

Українська народна пісня

Помірно

mf

Ой на го - рі та жен-ці жнуть, а по - під го - ро - ю,
я - ром - до - ли - но - ю ко - за - ки йдуть. Гей,
до - ли - но - ю, гей, ши - ро - ко - ю ко - за - ки йдуть!

1. Ой на горі та женці жнуть, (Двічі)

А попід горою,
Яром-долиною
Козаки йдуть.
Гей, долиною,
Гей, широкою, } Двічі
Козаки йдуть! }

2. Попереду Дорошенко (Двічі)

Веде своє військо,
Військо Запорізьке,
Хорошенько.
Гей, долиною,
Гей, широкою, } Двічі
Хорошенько! }

ГЕЙ ВИ, СТРІЛЬЦІ СІЧОВІЇ

Українська народна пісня

Маршовим кроком

The musical score is written on six staves in G major and 2/4 time. It features a melody with various rhythmic values including eighth and sixteenth notes, and rests. The lyrics are printed below the notes, with some words hyphenated across lines. The score includes repeat signs and a final double bar line.

Гей, ви, стріль-ці сі - чо - ві - ї, раз, два, три, в ва-ших дів - чат
сер - це млі - є, раз, два, три, ви впе-ред все по-сту-пай-тесь, ні на що не
ог - ля - дай-тесь, раз, два, раз, два, раз, два, три! По - пе - ре - ду
сот - ник ї - де, раз, два, три, він до пек - ла зна - ми пі - де,
раз, два, три, сам із се - бе хло - пець бра - вий, під ним ко - ник
ду - же жва - вий, раз, два, раз, два, раз, два, три!

1. Гей, ви, стрільці січовії, раз, два, три,
В ваших дівчат серце мліє, раз, два, три,
Ви вперед все поступайтеся, ні на що не оглядайтесь,
Раз, два, раз, два, раз, два, три!
2. Попереду сотник їде, раз, два, три,
Він до пекла з нами піде, раз, два, три,
Сам із себе хлопець бравий, під ним коник дуже жвавий,
Раз, два, раз, два, раз, два, три!
3. Пане сотник, що то сталося, раз, два, три,
Що в нас грошей дуже мало, раз, два, три,
Три дні хліба вже не їли, лиш холодну воду пили,
Раз, два, раз, два, раз, два, три!
4. Пам'ятайте, командири, раз, два, три,
Щоб не злетіли ковніри, раз, два, три,
Бо стрільці все добре знають, але вас ще поважають,
Раз, два, раз, два, раз, два, три!

ТАМ ДЕСЬ ДАЛЕКО, НА ВОЛИНІ

Українська народна пісня

Маршово

Там десь да - ле - ко на Во - ли - ні ство - ри - лась ар - мі - я У -
ПА, що - би во - скре - сла У - кра - ї - на і за - ві - та - ла сво - бо - да.

1. Там десь далеко, на Волині,
Створилась армія УПА,
Щоби воскресла Україна
І завітала свобода.
2. Про континенти там не знали,
Люди жили, немов в раю.
За ту волю святую
Вони пролили кров свою.
3. Горіли села і містечка,
Борці боролись день і ніч,
В перших рядах борців-героїв
Згинув Івахів, наш Василь.
4. Він був, мов лицар України,
Він був, мов лицар і борець,
Ціле життя страждав по тюрмах,
Геройська смерть сплела вінець.
5. Прощай, герою України,
Прощай, наш друже дорогий,
Твої діла нам не забутні,
А твій наказ для нас святий.
6. Сестра в селі рідненька плаче,
Не раз виходить за село:
“Чи не приїде брат додому,
Чи не побачу ще його”.
7. “Не плач, сестричко, не журися,
Поглянь у синю далечинь –
Твій брат помер, та жити буде
В піснях майбутніх поколінь”.
8. Ми вище прапор підіймемо,
Тризуб повернем до чола
І крикнем: “Слава! Слава! Слава Україні!” –
Так, щоб здригнулася земля.

ОРІЄНТОВНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СПРИЙМАННЯ

ОЙ МОРОЗЕ, МОРОЗЕНКУ

Українська народна пісня

Помірно

Ой Мо - ро - зе, Мо - ро - zen - ку, ти слав - ний ко - за - че!
За то - бо - ю, Мо - ро - zen - ку, вся Вкра - ї - на пла - че.

1. Ой Морозе, Морозенку, ти славний козаче!
За тобою, Морозенку, вся Україна плаче. (Двічі)
2. Не так тая Україна, як рідная мати,
Заплакала Морозиха, стоя біля хати. (Двічі)
3. “Не плач, не плач, Морозихо, не плач, не журися,
Та йди з нами, козаками, мед-вина напийся”. (Двічі)
4. “Чогось мені, козаченьки, мед-вино не п’ється:
Ой десь мій син Морозенко з татарами б’ється”. (Двічі)
5. Бились з ранку козаченьки до ночі глухої,
Козаків лягло чимало, а татар – утрое. (Двічі)
6. Ні один козак не здався живим у неволю:
Полягли всі, не вернувся ні один додому. (Двічі)
7. Не вернувся й Морозенко, голова завзята,
Замучили удалого вороги прокляті. (Двічі)

ЗАСВІТ ВСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ

Слова і музика М. Чурай

Помірно

За - світ вста - ли ко - за - чень - ки в по - хід з по - лу -
но - чі. Ви - пла - ка - ла мо - ло - да ді - вчи - на
сво - ї яс - ні о - чі. // о - чі.

1. Засвіт встали козаченьки в похід з полуночі,
Виплакала молода дівчина свої ясні очі. (Двічі)
2. Не плач, не плач, Марусенько, не плач, не журися,
Та за свого миленького Богу помолися. (Двічі)
3. Стоїть місяць над горою, а сонця немає...
Мати сина в доріженьку слізно проводить... (Двічі)
4. Іди, іди, мій синочку, та не забавляйся,
За чотири неділеньки додому вертайся. (Двічі)
5. Ой не плачте, не журітесь,
В тугу не вдавайтесь,
Заграв мій кінь вороненький – }
Назад сподівайтесь. } *Двічі*

ЇХАВ КОЗАК НА ВІЙНОНЬКУ

Українська народна пісня

Маршовим кроком

Ї - хав ко - зак на вій - нонь - ку, про - щав сво - ю дів - чи - нонь - ку:
“Про - щай, ми - ле - нька, чор - но - бри - ве - нька, я йду в чу - жу - ю сто - ро - но - ньку.

1. Їхав козак на війноньку,
Прощав свою дівчиноньку:
“Прощай, миленька, чорнобривенька,
Я йду в чужую сторононьку. } Двічі

3. Дала дівчина хустину,
Козак у бою загинув.
Закрили очі темної ночі,
Ще й висипали могилу. } Двічі

2. Подай, дівчино, хустину,
Бо як у бою загину,
Накриють очі темної ночі,
Легше в могилі спочину”. } Двічі

4. Добрії люди насилу
Взяли нещасну дівчину...
Там серед поля гнеться тополя
Та й на козацьку могилу. } Двічі

ОЙ У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА

Українська народна пісня

Слова С. Чарнецького

Музика Г. Труха

Маршово

Ой у лу - зі чер - во - на ка - ли - на по - хи - ли - ла - ся,
чо - гось на - ша слав - на Ук - ра - ї - на за - жу - ри - ла - ся.
А ми ту - ю чер - во - ну ка - ли - ну пі - дій - ме - мо,
а ми на - шу слав - ну Ук - ра - ї - ну, гей - гей, роз - ве - се - ли - мо!

1. Ой у лузі червона калина похилилася.
 Чогось наша славна Україна зажурилася.
 А ми тую червону калину підіймемо,
 А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо! } Двічі
2. Марширують стрільці січовії на кривавий тан,
 Визволяти братів-українців з ворожих кайдан.
 А ми наших братів-українців визволимо,
 А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо! } Двічі
3. Гей, у полі ярої пшениці золотистий лан,
 Розпочали стрільці січовії з ворогами тан.
 А ми тую ярую пшеницю ізберемо,
 А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо! } Двічі
4. Як повіє буйнесенький вітер з широких степів
 Та й прославить по всій Україні січових стрільців.
 А ми тую стрілецьку славу збережемо,
 А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо! } Двічі

ПОВІЯВ ВІТЕР СТЕПОВИЙ

Українська народна пісня

Повільно

По - ві - яв ві - тер сте - по - вий, тра - ва ся по - хи - ли -
 ла. Впав в бо - ю сі - чо - вий стрі - лець, дів -
 чи - на за - ту - жи - ла. Впав // ла.

1. Повіяв вітер степовий, трава ся похилила.
 Впав в бою січовий стрілець, дівчина затужила. (Двічі)
2. А то був хлопець молодий, йому лише кохати,
 Він впав, мов той сухий листок, повік буде лежати. (Двічі)
3. Летить ворон з чужих сторін та й жалібненько криче:
 – Вставай, козаче молодий, твоя дівчина плаче. (Двічі)
4. Заплаче мати не одна, затужить чорнобрива,
 Бо не одного козака сира земля накрила. (Двічі)

ПРО МАРУСЮ БОГУСЛАВКУ

Українська народна дума

Що на Чорному морі, на камені біленькому,
Там стояла темниця кам'яная.
А що в тій та темниці пробувало сімсот козаків,
Сімсот бідних невольників.
А що вони тридцять літ у неволі пробувають,
Світу Божого, сонця праведного у вічі собі не видають.
Що до них дівка-бранка, Маруся, попівна Богуславка, приходжає,
Словами промовляє:
“Ой козаки, ви, біднії невольники,
А вгадайте, що на нашій землі християнській за день тепер?”
То тоді козаки теє зачували,
Дівку-бранку, Марусю, попівну Богуславку, по річах познавали,
Словами промовляли:
“Ой ти, дівко-бранко, Марусю, попівно Богуславко!
Почім ми можем знати, що в нашій землі християнській за день тепер?
А що ми тридцять літ у неволі пробуваєм,
Світу Божого, сонця праведного у вічі собі не видаєм.
Та й не можемо ми знати, що в нашій землі християнській за день тепер”.
Та тоді дівка-бранка, Маруся, попівна Богуславка теє зачуває,
До козаків словами промовляє:
“Ой козаки, ой біднії невольники!
А що сьогодні у нашій землі християнській великодня субота,
А завтра святий празник, роковий день – Великдень!”
Та коли козаки теє зачували, білим лицем до землі припадали,
Тяжко плакали, ридали.
Та тоді дівку-бранку, Марусю, попівну Богуславку, кляли-проклинали:
“Да бодай ти, дівко-бранко, Марусю, попівно Богуславко,
Щастя-долі собі не мала, як ти нам святий празник,
Роковий день – Великдень у неволі згадала”.
То тоді дівка-бранка, Маруся, попівна Богуславка, теє зачуває,
До козаків словами промовляє:
“Ой козаки, ви, біднії невольники!
Да не лайте мене, не проклиняйте.
Бо як буде завтра пан турецький до мечеті від'їжджати,
Да буде мені, дівці-бранці, Марусі, попівні Богуславці, на руки ключі віддавати.
То буду я до темниці приходжати, темницю одмикати,
Вас, козаків, бідних невольників, на волю випускати”.
А на завтра, як став пан турецький до мечеті від'їжджати,
Та й став дівці-бранці, Марусі, попівні Богуславці, на руки ключі віддавати.
То тоді дівка-бранка, Маруся, попівна Богуславка, добре дбає, –
До темниці приходжає, темницю одмикає,
Всіх козаків, бідних невольників, на волю випускає, словами промовляє:
“Ой козаки, ви, біднії невольники!

Кажу ж я вам: добре дбайте, у городи християнські утікайте.
Тільки прошу я вас – одного города Богуслава не минайте,
Там моєму батькові і матері знати давайте.
Да нехай мій батько добре дбає: ґрунтів, великих маєтків нехай не збуває,
Великих скарбів не збирає,
Да мене, дівки-бранки, Марусі, попівни Богуславки, на волю не викупає.
Бо вже я отурчилась, обусурменилась
Для розкоші турецької, для лакомства нещасного”.
То визволи ж, Боже, усіх бідних невольників із тяжкої неволі,
Із темниці турецької, із віри бусурменської!
Да даруй вічну славу дівці-бранці, Марусі, попівні Богуславці!
А вам, живущим і слухаючим, даруй щастя, здоров’я на многії літа!

ПРО ГОЛОД

Українська народна дума

1. Послухайте, добрі люди,
Від краю до краю,
Як жилося і живеться –
Про все вам згадаю.
2. Як люди колись жили,
Мед-вино кружляли
Та на зібрання ходили,
В долоні плескали.
3. Все плескали у долоні:
– Ми діждались-таки волі,
А то було горе нам,
Що робили ми панам.
4. Так робили ми панам,
Що ніколи сісти,
А тепер собі ми робим –
Що нічого їсти.
Гей, гей! Що нічого їсти...
5. Ну, вже в тридцять другім році,
Як його діждали,
Знайшли люди дуже гарну
Страву з гарбузами.
6. Качанами, гарбузами
Перезимували,
Тридцять третього весни
Все-таки діждали.
7. В тридцять третьому году
Їли люди лободу,
Пухли люди із голоду –
Помирали на ходу.
8. Отощали всі люди,
Падали як мухи –
Кропивою-лободою
Не наповниш брюха.
Гей, гей, не наповниш брюха...
9. Хліб качали-вимітали,
Весь народ сумує,
А великий голова
Мов би і не чує.
10. Він укази іздає:
– Продналог давайте,
Де хочете – там беріть,
Хоч із нігтів колупайте!

11. Відкіль же ми почерпнем
На ці продналоги?
Хіба вийдем грабувати
При биті дорогу...

12. Ну, при битій, при дорозі
Із буксиру люди
Багатенько привчилося
До такого труду.
Гей, гей! До такого труду...

13. Як наган узяв у руки –
Тоді він багатий,
Чоловіка оголив
Та й пішов, проклятий.

14. А у СОЗі при дорозі
Роздають макуху,
Хочеш жити – йди до СОЗу,
Бо впадеш без духу.

15. Пролилися на Україні
Великі сльози,
Як великий голова
Гнав народ у СОЗи.

16. Отаке-то, добрі люди,
Зчинилося лихо:
Побив голод мужиків –
Сидять в СОЗі тихо.
Гей, гей! Сидять в СОЗі тихо...

Тема 2. ПОБУТ НАРОДУ І МУЗИКА

ОРІЄНТОВНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ВИКОНАННЯ

МУЗИЧНЕ ВІТАННЯ

до теми "Побут народу і музика"

Помірно

Дзвоник кличе всіх у клас. Пісня там стрічає нас і розкаже про кохання, працю, жарти, сподівання.

Дзвоник кличе всіх у клас.
Пісня там стрічає нас
І розкаже про кохання,
Працю, жарти, сподівання.

ВИЙШЛИ В ПОЛЕ КОСАРІ

Українська народна пісня

Жваво

Вий-шли в по - ле ко - са - рі ко - сить ран - ком на зо - рі.

Приспів:

Гей, ну - те, ко - са - рі, бо не - ра - но по - ча - ли.

Хоч не - ра - но по - ча - ли, та ба - га - то у - тя - ли!

1. Вийшли в поле косарі
Косить ранком на зорі.

3. По обіді спочивали,
Гострі коси поклепали...

Приспів:

Гей, нуте, косарі,
Бо нерано почали.
Хоч нерано почали,
Та багато утяли!

Приспів.

4. Увечері холодком
Йшли додому всі рядком...

2. До обіда покосили,
Гострі коси потупили...

Приспів.

5. А в стоги як поскладаєм,
То добраче погуляєм!

Приспів.

Приспів.

ШЛО ДІВЧА ЛУЧКАМИ

Українська народна пісня

Грайливо

І - шло дів - ча луч - ка - ми, луч - ка - ми, луч - ка - ми, луч - ка - ми.

Нес - ло фар - тух з груш - ка - ми, з груш - ка - ми, з груш - ка - ми, з груш - ка - ми.

1. Ішло дівча лучками,
 Лучками, лучками, лучками.
 Несло фартух з грушками,
 З грушками, з грушками, з грушками.

2. Здибав її парубок,
 Парубок, парубок, парубок:
 – Віддай, дівча, заробок,
 Заробок, заробок, заробок.

3. – Кого люблю трушечки,
 Трушечки, трушечки, трушечки,
 Тому дам я грушечки,
 Грушечки, грушечки, грушечки.

4. Кого люблю сердушком,
 Сердушком, сердушком, сердушком,
 Тому дам я з фартушком,
 З фартушком, з фартушком, з фартушком.

СІЯВ МУЖИК ПРОСО

Українська народна пісня

Помірно, весело

tr

Сі - яв му - жик про - со, жін - ка ка - же мак, жін - ка ка - же мак.

Ой так чи не так, не - хай бу - де з про - са мак! // з про - са мак!

1. Сіяв мужик просо,
 Жінка каже – мак,
 Жінка каже – мак.
 Ой так чи не так,
 Нехай буде з проса мак! } Двічі

2. Злапав мужик рибу,
 Жінка каже – рак,
 Жінка каже – рак.
 Ой так чи не так,
 Нехай буде з риби рак! } Двічі

3. Купив мужик чіпець,
 Жінка каже – сак,
 Жінка каже – сак.
 Ой так чи не так,
 Нехай буде з чіпця сак! } Двічі

4. Злапав мужик сойку,
 Жінка каже – шпак,
 Жінка каже – шпак.
 Ой так чи не так,
 Нехай буде з сойки шпак! } Двічі

5. Купив мужик штани,
 Жінка каже – фрак,
 Жінка каже – фрак!
 Ой так чи не так,
 Нехай буде з штанів фрак! } Двічі

ПО ВСЬОМУ СВІТУ СТАЛА НОВИНА

Колядка

Помірно

По всьо-му сві - ту ста - ла но - ви - на: Ді - ва Ма -
рі - я Си - на ро - ди - ла. Сі - ном при - тру - си - ла,
в яс - лах по - ло - жи - ла Го - спод - ньо - го Си - на.

1. По всьому світу стала новина:

Діва Марія Сина родила.
Сіном притрусила,
В яслах положила } *Двічі*
Господнього Сина.

3. Зійшли ангели з неба до землі,

Принесли дари Діві Марії:
Три свічі воскові,
Ще й ризи шовкові } *Двічі*
Ісусови Христови.

2. Діва Марія Бога просила:

– В що ж би я Сина свого сповила?
Ти, небесний Царю,
Пришли мені дари, } *Двічі*
Сього дому господарю.

4. Засіяла звізда з неба до землі,

Зійшли ангели к Діві Марії.
Співають Їй пісні,
Господній Невісті, } *Двічі*
Радості приносять.

ЗІРОНЬКА ЯСНА

Щедрівка

Урочисто, не поспішаючи

Зі-ронь-ка я - сна на не-бі ся - є, вас з Но-вим ро - ком
во - на ві - та - є. Щед - рий ве - чор, до - брий ве (чор).

1. Зіронька ясна на небі сяє,
Вас з Новим роком вона вітає.
Щедрий вечор, добрий вечор.

2. Ми посіваєм, щастя бажаєм,
Щастя, здоров'я і урожаю.
Щедрий вечор, добрий вечор.

3. Хай буде щастя сину й невістці,
Щоб була радість в хаті, в колиці.
Щедрий вечор, добрий вечор.

4. Хай буде щастя дочці і зятю,
Добра усім вам у вашій хаті.
Щедрий вечор, добрий вечор.

5. Хай про вас буде хороша слава,
Нам дайте хліба, грошей, сала.
Щедрий вечор, добрий вечор.

6. Дайте нам, дайте і не шкодуйте,
Здорові будьте і не шкодуйте.
Щедрий вечор, добрий вечор.

7. Радо святкуйте, много вам життя,
Многії літа, многії літа.
Щедрий вечор, добрий вечор.

ОРІЄНТОВНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СПРИЙМАННЯ

ОЙ ЛІТАЄ СОКОЛОНЬКО

Українська народна пісня

Спокійно

Ой лі - та - є со - ко - лонь - ко по по - лю
та й зби - ра - є че - ля - донь - ку до - до - му.

1. Ой літає соколونько по полю
Та й збирає челядоньку додому.

2. Іди, іди, челядонько, додому,
Вигуляла все літечко по полю.

3. Вигуляла все літечко ще й жнива, –
Заболіла головонька ще й спина.

ГАНДЗЯ

Українська народна пісня

Слова Д. Бонковського

Помірно

Чи є в сві-ті мо-ло-ди-ця, як та Ган-дзя бі-ло-ли-ця? Ой ска-жіть же,

до - брі лю - ди, що зі мно - ю те - пер бу - де. Ой ска - жіть же, до - брі лю - ди,
Приспів:
 що зі мно - ю те - пер бу - де. Ган - дзя душ - ка, Ган - дзя люб - ка, Ган - дзя ми - ла -
 я го - лу - бка, Ган - дзя ри - бка, Ган - дзя пти - чка, Ган - дзя ця - ця
 мо - ло - ди - чка.

1. Чи є в світі молодиця, як та Гандзя білолиця?
 Ой скажіть же, добрі люди, що зі мною тепер буде. / Двічі

Приспів:

Гандзя душка, Гандзя любка, Гандзя милая голубка.
 Гандзя рибка, Гандзя птичка, Гандзя цяця молодичка.

2. Як на мене щиро гляне, серце моє, як цвіт, в'яне,
 А як стане щебетати, сам не знаю, що діяти. / Двічі

Приспів.

3. Гандзю ж моя, Гандзю мила, чим ти мене напоїла:
 Чи любистком, чи чарами, чи солодкими речами? / Двічі

Приспів.

ОЙ ЩО Ж ТО ЗА ШУМ УЧИНИВСЯ

Українська народна пісня

Рухливо

Ой що ж то за шум у - чи - нив - ся,
 що ко - мар та й на му - сі о - же - нив - ся.

1. Ой що ж то за шум учинився,
Що комар та й на мусі оженився. / Двічі
2. Та взяв собі жінку невеличку,
Що не вміє шити, прясти чоловічку. / Двічі
3. Що не вміє шити, прясти, ще й варити,
Що не вміє з комариком гарно жити. / Двічі

ЧИ НЕ ТОЙ ТО ОМЕЛЬКО

Українська народна пісня

Рухливо

Чи не той то Омелько, чи не той то Омелько, чи не той то Омелько, чи не той то Омелько, що жне жито помаленьку. // по - ма - лень - ку.

1. Чи не той то Омелько, чи не той то Омелько,
Чи не той то Омелько, що жне жито помаленьку. / Двічі
2. Цілу жменю до смерку, цілу жменю до смерку,
Цілу жменю до смерку жне Омелько в холодку. / Двічі
3. Він нажав півснопа, він нажав півснопа,
Він нажав півснопа, та й хвалиться, що копа. / Двічі
4. Він нажав цілий сніп, він нажав цілий сніп,
Він нажав цілий сніп, та й говорить – десять кіп. / Двічі
5. А він жита не жав, а він жита не жав,
А він жита не жав – в борозенці лежав. / Двічі
6. А як сяде за обід, а як сяде за обід,
А як сяде за обід, із Омелька ллеться піт. / Двічі
7. Він за мною упадає, він за мною упадає,
Він за мною упадає, ще й сватати обіцяє. / Двічі

8. Іди геть, іди проч, іди геть, іди проч,
Іди геть, іди проч, голівоньки не мороч. / Двічі
9. Ти ж ледачий, наче пень, ти ж ледачий, наче пень,
Ти ж ледачий, наче пень, жменю жнеш за цілий день. / Двічі
10. А мій милий роботящий, а мій милий роботящий,
А мій милий роботящий, він трудиться – найкращий. / Двічі
11. Іди геть, іди проч, іди геть, іди проч,
Іди геть, іди проч, голівоньки не мороч. / Двічі

ЯК ІШОВ Я З ДЕБРЕЧИНА

Українська народна пісня

Весело

Як і - шов я з Деб - ре - чи - на до - до - му,
за - йшла ме - ні чор - на ку - ра до - ро - гу.
- І - ди, і - ди, чор - на ку - ро, до - до - му,
не за - ва - жай, не за - ва - жай по до - ро - зі ні - ко - му!

1. Як ішов я з Дебречина додому,
Зайшла мені чорна кура дорогу.
– Іди, іди, чорна куро, додому,
Не заважай, не заважай по дорозі нікому! } Двічі
2. Як ішов я з Дебречина до Хусту,
Знайшов лем я вишиваную хустку.
Ой чи мила, чи не мила юшила,
Лем би она, лем би она вишиваною біла. } Двічі

АРКАН

Український народний танець

Швидко

mf

f

Fine

p

f

da capo all fine

ГОПАК

Український народний танець

Рухливо

mf

f

КОЗАЧОК

Ю. Шуровський

Швидко

The musical score is written for piano and consists of four systems of music. Each system contains two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The first system begins with a dynamic marking of *f* (forte). The melody in the treble staff is characterized by eighth-note patterns and slurs, while the bass staff provides a steady accompaniment with chords and eighth notes. The piece concludes with a double bar line at the end of the fourth system.

Тема 3. НАРОДНІ ЗВИЧАЇ І МУЗИКА

ОРІЄНТОВНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ВИКОНАННЯ

МУЗИЧНЕ ВІТАННЯ

до теми "Народні звичаї і музика"

Помірно

Дзво - ник кли - че всіх у клас. Пі - сня там стрі - ча - є
нас, що на - ро - ду при - кра - ша - ла всі об - ря - ди та свя - та.

Дзвоник кличе всіх у клас.
Пісня там стрічає нас,
Що народу прикрашала
Всі обряди та свята.

В ПОЛІ, В ПОЛІ

Щедрівка

Помірно

mf

p Приспів:

В по - лі, в по - лі плу - жок о - ре. Ще - дрий ве - чір,
до - брий ве - чір, до - брим лю - дям на весь ве - чір.

1. В полі, в полі плужок оре.

Приспів:

Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на весь вечір.

2. За тим плужком Господь ходить.

Приспів.

3. Святий Петро поганяє.

Приспів.

4. Божа Мати їсти носить.

Приспів.

5. Їсти носить, Бога просить:

Приспів.

6. "Ори, синку, цюю нивку.

Приспів.

7. Та й посієш пшениченьку.

Приспів.

8. З колосочка та й жменьочка.

Приспів.

9. А з другого жита много".

Приспів.

ХРЕСТИВСЯ ХРИСТОС

Йорданська пісня

Швиденько

mf

Ой у мі-сті, мі-сті, мі-сті Ви-фле-є - мі хре-сти-вся Хри-стос на Йор-дан.

1. Ой у місті, місті, місті Вифлеємі
Хрестився Христос на Йордан.

2. Там Божая Мати сина породила,
Хрестився Христос на Йордан.

3. Сина породила, в пелени повила,
Хрестився Христос на Йордан.

4. Ой та пеленочки та все з китайочки,
Хрестився Христос на Йордан.

5. Що повиваченьки та все шовковачі,
Хрестився Христос на Йордан.

6. Ой та ізійшлися та усі святії,
Хрестився Христос на Йордан.

7. Ой взяли гадати, як би му ймя дати,
Хрестився Христос на Йордан.

ОЙ МИНУЛА ВЖЕ ЗИМА

Українська народна пісня

Рухливо, весело

Ой ми - ну - ла вже зи - ма, сні - гу - льо - ду вже не - ма.

Ой не - ма, ой не - ма, сні - гу - льо - ду вже не - ма.

1. Ой минула вже зима,
Снігу-льоду вже нема.
Ой нема, ой нема,
Снігу-льоду вже нема. } *Двічі*

2. Прилетіли журавлі
Й соловесчки малі.
Ой малі, ой малі,
Соловесчки малі. } *Двічі*

3. В лузі квіти вже цвітуть,
Вівці травку вже пасуть.
Ой пасуть, ой пасуть,
Вівці травку вже пасуть. } *Двічі*

4. Всі веснянку співаймо,
Весну красну вітаймо.
Вітаймо, вітаймо,
Весну красну вітаймо. } *Двічі*

БЛАГОСЛОВИ, МАТИ

Українська народна пісня

*Помірно
tr*

Бла - го - сло - ви, ма - ти, ве - сну за - кли - ка - ти!
 Ве - сну за - кли - ка - ти, зи - му про - вод - жа - ти!

1. Благослови, мати,
Весну закликати!
Весну закликати,
Зиму проваджати!

2. Весну закликати,
Зиму проваджати!
Зимочка – в возочку,
Літечко – в човночку.

СОЛОВЕЄЧКУ, СВАТКУ, СВАТКУ

Українська народна пісня-гра

*Швиденько
tr*

– Со-ло-ве-є-чку, сва-тку, сва-тку, чи бу-вав же ти в на-шім са-дку?
 Чи ви-дав же ти, як мак сі-ють? – Ой так, ой так, ой так сі-ють мак.

1. – Соловєчку, сватку, сватку,
Чи бував же ти в нашій садку?
Чи видав же ти, як мак сіють?
– Ой так, ой так, ой так сіють мак.

2. – Соловєчку, сватку, сватку,
Чи бував же ти в нашій садку?
Чи видав же ти, як ріс мак?
– Ой так, ой так, ой так поріс мак.

3. – Соловечку, сватку, сватку,
 Чи бував же ти в нашім садку?
 Чи видав же ти, як рвуть мак?
 – Ой так, ой так, ой так рвуть мак.

4. – Соловечку, сватку, сватку,
 Чи бував же ти в нашім садку?
 Чи видав же ти, як їдять мак?
 – Ой так, ой так, ой так їдять мак.

Опис гри. Діти беруться за руки, стають у коло, посеред якого одна дитина – Соловечко. Навколо нього ходять і співають. На слова останнього рядка куплету Соловечко демонструє рухами все, про що співається.

ЗАЦВІЛА В ДОЛИНІ

Слова Т. Шевченка

Музика А. Філіпенка

Повільно
tr

Музична партитура для пісні 'Зацвіла в долині'. Вона складається з двох рядків нот на скрипковій лінійці. Темп позначено як 'Повільно' (Ad libitum), а динаміка – 'tr' (pianissimo). Під нотами наведено українські слова: 'За - цві - ла в до - ли - ні чер - во - на ка - ли - на, ні - би за - смі - я - лась дів - чи - на - ди - ти - на.'

1. Зацвіла в долині червона калина,
 Ніби засміялась дівчина-дитина.

2. Любо, любо стало, пташечка зраділа,
 Пташечка зраділа і защебетала.

МИ – НАЩАДКИ КОБЗАРЯ

Слова Ю. Пономаренко

Музика В. Лепешка

Помірно, піднесено

Музична партитура для пісні 'Ми – нащадки кобзаря'. Вона складається з чотирьох рядків нот на скрипковій лінійці. Темп позначено як 'Помірно, піднесено'. Під нотами наведено українські слова: 'Всі ми лю-би-мо Шев-чен-ка, Коб-за-ря, спів-ця на-ро-ду. Все сво-є жит-тя не-лег-ке він бо-ро-вся за сво-бо-ду. // За-по-вів, Та-ра-се, ти У-кра-ї-ну бе-рег-ти... Згу-рту-ва-тись нам по-ра: ми - на - щад - ки Коб - за - ря.'

1. Всі ми любимо Шевченка,
Кобзаря, співця народу.
Все своє життя нелегке
Він боровся за свободу.

2. Він бажав для людства щастя,
Блага в кожну родину,
Щоб родина та щаслива
Стала для усіх єдина.

3. Зараз прагнемо так само,
Хочем в мирі й щасті жити,
Гарно вчитись і любити,
І добро усім творити.

4. Заповів, Тарасе, ти
Україну берегти...
Згуртуватись нам пора:
Ми – нащадки Кобзаря.

ВИЙДИ, ВИЙДИ, ІВАНКУ

Українська народна пісня

Весело, жваво

mf

Вий-ди, вий-ди, І - ван - ку, за-спі-вай нам ве - снян - ку!

Зи - му - ва - ли, не спі - ва - ли - ве - сні до - жи - да - ли.

1. Вийди, вийди, Іванку,
Заспівай нам веснянку!
Зимували, не співали –
Весни дожидали.

2. – Весна, весна, наша весна,
Та що ж ти нам принесла?
– Старим бабам – по кийочку,
А дівчатам – по віночку!

3. Звила ж я віночок вчора
Звечора, звечора
З зеленого барвіночку
Та й повісила на кілочку.

ВИЙДЕМО, ВИЙДЕМО ЗРАНКУ НА ВЕСНЯНКУ

Українська народна пісня-танець

Ходою

Ви - йде-мо, ви - йде-мо зран-ку на вес - нян - ку. Ви - йде-мо, ви - йде-мо

на трав-ку - му - рав - ку. Да й спле-те - мо, да й спле-те - мо ру - чень-ки в та - но - чок.

За - ве - дем, за - ве - дем кри-вень-кий та - но - чок, кри-вень-кий та - но - чок.

Вийдемо, вийдемо зранку на веснянку.
Вийдемо, вийдемо на травку-муравку.
Да й сплетемо, да й сплетемо рученьки в таночок.
Заведем, заведем кривенький таночок, кривенький таночок.

ОРИЄНТОВНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СПРИЙМАННЯ

ГОРОБЧИКУ, ПТАШКУ, ПТАШКУ

Українська народна пісня

Обробка Л. Ревуцького

Рухливо

Го - роб - чи - ку, пта-шку, пта-шку, чи бу - вав ти в мо - му са - дку?

Чи ба - чив ти, як мак сі - ють? Ой так, так сі - ють мак.

1. – Горобчику, пташку, пташку,
Чи бував ти в мому садку?
Чи бачив ти, як мак сіють?
– Ой так, так сіють мак.

2. – Горобчику, пташку, пташку,
Чи бував ти в мому садку?
Чи бачив ти, як мак сходять?
– Ой так, так сходять мак.

3. – Горобчику, пташку, пташку,
Чи бував ти в мому садку?
Чи бачив ти, як мак цвіте?
– Ой так, так цвіте мак.

4. – Горобчику, пташку, пташку,
Чи бував ти в мому садку?
Чи бачив ти, як мак трусять?
– Ой так, так трусять мак.

МИ КРИВОГО ТАНЦЮ ЙДЕМО

Українська народна пісня-танець

Ходю

Ми кри-во-го тан-цю йде-мо, кін-ця йо-му не зна-йде-мо.

А - ні кін - ця, а - ні ла - ду, не впі - зна - єш, ко - тра зза - ду.

Ми кривого танцю йдемо,
Кінця йому не знайдемо.
Ані кінця, ані ладу,
Не впізнаєш, котра ззаду.

ОЙ УЖЕ ВЕСНА

Українська народна пісня (Рівненська область)

Помірно

Ой у - же ве - сна, ой у - же кра - сна, роз - ви - вай - ся, га - ю.

Роз - ви - вай - ся, га - ю, та й роз - ви - вай - ся, га - ю.

1. Ой уже весна, ой уже красна, розвивайся, гаю.
Розвивайся, гаю, та й розвивайся, гаю.
2. Ой уже весна, ой уже красна, розвивайся, липо.
Розвивайся, липо, та й розвивайся, липо.
3. Ой уже весна, ой уже красна, а вже з стріхи капле,
А вже з стріхи капле, а вже з стріхи капле.
4. Ой тобі, милий мій козаченьку, мандрівонька пахне,
Мандрівонька пахне, та й мандрівонька пахне.

ЗБИРАЙТЕСЯ, ДІВКИ, МОЛОДИЦІ

Українська народна пісня (Рівненська область)

Помірно

Зби - рай - те - ся, дів - ки, мо - ло - ди - ці, гей - гей!

Дів - ки, мо - ло - ди - ц (і).

Бу - де - мо спі - ва - ти, зи - му про - га - ня - ти, гей - гей!

Зи - му про - га - ня - т (и).

1. Збирайтеся, дівки, молодіці, гей-гей!
Дівки, молодіц(і).

3. Іди, зимо, да й до Богачина, гей-гей!
Да й до Богачин(а).

2. Будемо співати, зиму проганяти, гей-гей!
Зиму проганят(и).

4. Бо вже ти нам надокучила, гей-гей!
Надокучил(а).

ВСТАЛА ВЕСНА

Т. Шевченко

Встала весна, чорну землю
Сонну розбудила,
Уквітчала її рястом,
Барвінком укрила;
І на полі жайворонок,
Соловейко в гаї
Землю, убрану весною,
Вранці зустрічають...

ЗАЩЕБЕТАВ ЖАЙВОРОНОК

Т. Шевченко

Защебетав жайворонок,
Угору летючи;
Закувала зозуленька,
На дубі сидячи;
Защебетав соловейко –
Пішла луна гаєм;
Червоніє за горою;
Плугатар співає.

ЗАЦВІЛА В ДОЛИНІ

Українська народна пісня

Слова Т. Шевченка

Поволі

Музична партитура для голосу, написана в 3/4 ритмі. Перші дві лінії містять мелодію та ліричні тексти: 'За - цві - ла в до - ли - ні чер - во - на ка - ли - на, ні - би за - смі - я - лась дів - чи - на - ди - ти - на.'

1. Зацвіла в долині червона калина,
Ніби засміялась дівчина-дитина.
2. Любо, любо стало, пташечка зраділа
І зашебетала. Почула дівчина.
3. І в білій свитині з біленької хати
Вийшла погуляти у гай на долину.
4. І вийшов до неї з зеленого гаю
Козак молоденький; цілує, вітає.
5. І йдуть по долині, і йдучи співають,
Як діточок двоє, під тую калину.

БАНДУРИСТЕ, ОРЛЕ СИЗИЙ

Українська народна пісня

Слова Т. Шевченка

Широко

Музична партитура для голосу, написана в 2/4 ритмі. Три лінії містять мелодію та ліричні тексти: 'Бан - ду - ри - сте, ор - ле си - зий! До - бре то - бі, бра - те: ма - єш кри - ла, ма - єш си - лу, є ко - ли лі - та - ти. Ма - єш кри - ла, ма - єш си - лу, є ко - ли лі - та - ти.'

1. Бандуристе, орле сизий! Добре тобі, брате:
Маєш крила, маєш силу, є коли літати. / Двічі
2. Тепер летиш в Україну – тебе виглядають.
Полетів би за тобою, та хто привітає? / Двічі

УЧИТЕСЯ, БРАТИ МОЇ

Українська народна пісня

Слова Т. Шевченка

Памірно

У - чи - те - ся, бра - ти мо - ї, ду - май - те, чи - тай - те,
і чу - жо - му на - у - чай - тесь, сво - го не цу - рай - тесь.

1. Учітеся, брати мої, думайте, читайте,
І чужому научайтесь, свого не цурайтесь.
2. Обніміте ж, брати мої, найменшого брата, –
Нехай мати усміхнеться, заплакана мати.
3. І світ ясний, не вечірній, тихо засіяє...
Обніміться ж, брати мої, молю вас, благаю!

Тема 4. ФОЛЬКЛОРНІ РЕГІОНИ УКРАЇНИ

ОРІЄНТОВНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ВИКОНАННЯ

МУЗИЧНЕ ВІТАННЯ

до теми “Фольклорні регіони України”

Дзвоник кличе всіх у клас, пі-сня там стрі - ча-є нас - різ-но-
барв - ну та ба - га - ту Ук - ра - ї - ну при - ві - та - ти!

Дзвоник кличе всіх у клас,
Пісня там стрічає нас –
Різнобарвну та багату
Україну привітати!

ЗЕЛЕНЕЄ ЖИТО

Українська народна пісня

Велично

Зе-ле-не-є жи-то, зе-ле-не, хо-ро-ші-ї гос-ті у ме-не.
 Зе-ле-не-є жи-то жен-ці жнуть, а вже ті-ї гос-ті в ха-ту йдуть.

Варіант 1. (Наддніпрянина)

Варіант 2. (Поділля)

1. Зеленеє жито, зелене,
 Хороші гості у мене.
 Зеленеє жито жінці жнуть, } Двічі
 А вже ті гості в хату йдуть. }

1. Посію я жито на ниві,
 Та й скличу я гостоньки милі.
 Зеленеє жито, зелене – } Двічі
 Хороші гості у мене. }

2. Зеленеє жито, зелене,
 Хороші гості у мене.
 А вже ж тая хата всім мала – } Двічі
 Бо уся родинька прийшла. }

2. Зеленеє жито, зелене,
 Хороші гості у мене.
 Зеленеє жито за селом – } Двічі
 Хороші гості за столом. }

3. Зеленеє жито, зелене,
 Хороші гості у мене.
 Зеленеє жито за селом – } Двічі
 Хороші гості за столом. }

3. Зеленеє жито, зелене,
 Хороші гості у мене.
 Зеленеє жито, ще й овес – } Двічі
 Хороші гості, рід увесь. }

4. Зеленеє жито, зелене,
 Хороші гості у мене.
 А вже ж тая хата всім мала – } Двічі
 Бо уся родинька прийшла. }

ПУСТА-ПРОПУСТА

Українська народна пісня-гра (Рівненська область)

Весело, грайливо

Пу - ста - про - пу - ста. З ма - слом ка - пу - ста.
 Цей раз про - пу - ска - ем - тре - тій за - кри - ва - ем.

Пуста-пропуста. З маслом капуста.
Цей раз пропускаєм – третій закриваєм.

Всі: Кого любиш?

Одна: Василька...

Опис гри. Двоє дівчат стають одна навпроти одної, беруться за руки, утворюючи ворітця. Весь гурт пробігає через ворітця, співаючи. На слова “третій закриваєм” двоє дівчат ловлять когось одного і питають: “Кого любиш?”. А той відповідає, називаючи ім’я хлопця.

ХЛІБ ТА СІЛЬ

Українська народна пісня

Урочисто

Хліб та сіль, ще й руш-ник бар-вис-тий, хліб та сіль,
ще й пі-сень на-ми-сто, хліб та сіль У-кра-ї-на-нень-ка нам при-нес-ла.
В доб-рий день і в доб-рий час ми ві-та-єм щи-ро вас!

1. Хліб та сіль,
Ще й рушник барвистий,
Хліб та сіль,
Ще й пісень намисто,
Хліб та сіль
Україна-ненька
Нам принесла.

2. Хліб та сіль,
Хай вам радість буде,
Хліб та сіль,
Наш уклін вам, люди.
Хліб та сіль,
Вам на щастя і добро хай буде.

3. Хліб та сіль,
Поміж нами згода,
Хліб та сіль,
Хай розквітне врода,
Хліб та сіль,
В добрий день і в добрий час
Ми вітаєм щиро вас!

КОЛОМИЙКА ВЕРХОВИНСЬКА

Весело

Не є кра - ю спі - ву - чо - го, як та Вер - хо - ви - на:
ко - ло - мий - ку за - спі - ва - є і ма - ла ди - ти - на.

1. Не є краю співучого, як та Верховина:
Коломийку заспіває і мала дитина.
2. Та я собі заспіваю, коли дяку маю,
Не є кращих співаночок, як у нашім краю.
3. Куди піду по світові – чую співаночки,
Та не чую майфайної від коломийочки.
4. Не є пісні на всім світі, як та коломийка:
Вона душу вириває із мого сердечка.
5. Та я люблю заспівати коломийку милу,
Бо ця пісня верховинська дає мені силу.
6. Заспіваю коломийки, голосом постелю
Та не одно засмучене серце розвеселю.
7. Коли собі заспіваю, то жура щезає,
Бо то наша коломийка такі чари має.
8. Як я стану коломийки співати, співати –
Засмієшся, і заплачеш, і станеш думати.
9. Коломийку заспівати, коломийку грати,
Айбо тому коломийку легко танцювати!
10. Не є танцю на всім світі, як коломийочка:
Кості би ся розсипали, якби не сорочка.
11. Та я тому коломийку нігда не забуду,
Танцювати і співати аж до смерті буду.

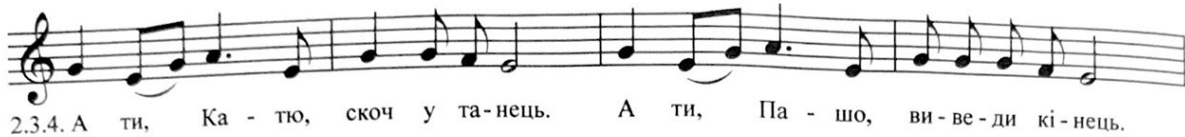
ОРІЄНТОВНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СПРИЙМАННЯ

А В НАШОГО ШУМА

Українська народна пісня-гра (Черкаська область)

Ходою

1. А в на - шо-го Шу-ма зе-ле-на-я шу-ба. Ді-вки гу-ля-ли шу-бу по-рва-ли.
Приспів:
Сі-ю, ві-ю, сі-ю, ві-ю ко-но-пе-ле-чки. Сі-ю, ві-ю, сі-ю, ві-ю не-ве-ли-чеч (кі).

2.3.4. А ти, Ка - тю, скоч у та-нець. А ти, Па - шо, ви-ве-ди кі-нець.

Сі-ю, ві-ю, сі-ю, ві-ю ко-но-пе-ле-чки. Сі-ю, ві-ю, сі-ю, ві-ю не-ве-ли-чеч (кі).

1. А в нашого Шума зелена шуба.
Дівки гуляли – шубу порвали.

Приспів:

Сію, вію, сію, вію конопелечки.
Сію, вію, сію, вію невеличеч(кі).

2. А ти, Катю, скоч у танець.
А ти, Пашо, виведи кінець.

Приспів.

3. А ти Галю, скоч у танець.
А ти, Таню, виведи кінець.

Приспів.

4. А ти Веро, скоч у танець.
А ти, Надю, виведи кінець.

Приспів.

Опис гри. Дівчата беруться за руки. Крайня дівчина починає вити танок, ведучи за собою всіх дівчат до протилежного краю. Там вони проходять під руками двох останніх дівчат. Як зів'ють танок, то стоятимуть рядком.

А ВЖЕ ВЕСНА

Українська народна пісня (Черкаська область)

Спокійно

А вже ве-сна, а вже кра-сна! Із стріх во - да ка - па,

із стріх во - да ка - па, із стріх во - да ка - па.

1. А вже весна, а вже красна! Із стріх вода капа,
Із стріх вода капа, із стріх вода капа.

2. Молодому козакові мандрівочка пахне,
Мандрівочка пахне, мандрівочка пахне.

3. Помандрував козаченько у чистеє поле,
У чистеє поле, у чистеє поле.

4. А за ним же дівчинонька: “Вернися, соколе,
Вернися, соколе, вернися, соколе!” –

5. “Не вернуса, забарюся, гордуєш ти мною,
Гордуєш ти мною, гордуєш ти мною.

6. А все ж твоє гордування все передо мною,
Все передо мною, все передо мною”.

ВЕСНО, ВЕСНО, ВЕСНЯНОЧКО

Українська народна пісня (Рівненська область)

Помірно швидко

Ве - сно, ве - сно, ве - сня - но - чко, при - йди до нас,

Закінчення

па - ня - но - чко. // Да во - да, да во - да,

да по ка - ме - ню сти - ха йде.

1. Весно, весно, весняночко,
Прийди до нас, паняночко.

3. Розбий мости криговії,
Посій трави шовковії.

2. Розбий хмари сніговії,
Розбий мости криговії.

4. Посій трави шовковії,
Посій квіти запашнії.

5. Да вода, да вода, да по каменю стиха йде.

ВОРОТАРЮ, ВОРОТАРЮ

Українська народна пісня-гра (Тернопільська область)

Ходою

Во - ро - та - рю, во - ро - та - рю, во - ро - тар - чи - ку,

вто - ри ж нам, вто - ри ж нам во - ро - то - нька.

1. – Воротарю, воротарю, воротарчику,
Втвори ж нам, втвори ж нам воротонька.

2. – Що ж то там, що ж то там за пан іде?
Що ж він нам, що ж він нам за дар везе?

3. – Золотее, золотее горняточко –
Крайнее, крайнее дитяточко.

Опис гри. Дівчата стають у два ряди, одна навпроти одної, і співають по черзі. Як проспівують усю пісню, ряд, що питав, розступається на дві частини, утворюючи з рук ворота. Через ті ворота йде перший гурт. Дівчата міняються місцями: ті, що відповідали, тепер запитують. Гра починається спочатку.

ВЕРБОВАЯ ДОЩЕЧКА

Українська народна пісня-гра (Тернопільська область)

Помірно

The musical score is written on four staves in a 2/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The melody is simple and rhythmic. The lyrics are written below the notes, with some words hyphenated across lines. A first ending bracket labeled '2.3.4.' is placed over the second staff.

1. Вер - бо - ва - я до - ще - чка, до - ще - чка, а по ній хо -
ди - ла На - сто - чка, На - сто - чка. Ой де ж ти, На -
сту - ню, бу - ва - ла, бу - ва - ла - зе - ле - на ді -
бро - ва па - ла - ла, па - ла - ла.

1. Вербовая дощечка, дощечка,
А по ній ходила Насточка, Насточка.
2. Ой де ж ти, Настуню, бувала, бувала –
Зелена діброва палала, палала.
3. Та решетом воду носила, носила,
Зелену діброву гасила, гасила.
4. Скільки в тім решеті дірочок, дірочок,
Стільки в наших хлопців правдочок, правдочок.
5. Скільки в тім решеті водиці, водиці,
Стільки в наших хлопців правдиці, правдиці.

Опис гри.

Варіант 1. Дівчата стають парами у ряд, руками утворюючи “дощечку”: правою рукою беруть свою ліву руку вище від ліктя, а лівою – за праву руку дівчини, що стоїть навпроти. По тій “дощці” ходить малесенька дівчинка “Насточка”. Передня пара, коли по її руках перейде дівчинка “Насточка”, перебігає в кінець. Так само друга, третя, четверта пари... Водночас дівчата підставляють руки для “Насточки”.

Варіант 2. Дівчата стають у два ряди. Дві дівчини ходять посередині, а після закінчення співу вибирають з рядів двох інших, котрі стають на їхнє місце. Гра починається спочатку.

ОЙ ПО МОСТУ

Псалм (Харківська область)

Спокійно

Ой по мо-сту, мо - сту, та й по ка - ли - но - вім. А - лі - луй!

Ой по мо-сту, мо - сту, та й по ка - ли - но - вім. Го-спо-ди, по - ми - луй!

1. Ой по мосту, мосту, та й по калиновім. Алілуй!
Ой по мосту, мосту, та й по калиновім. Господи, помилуй!
2. Та туди ж ішли три черниченьки. Алілуй!
Та туди ж ішли три черниченьки. Господи, помилуй!
3. Та й зустріли ж вони дяка молодого. Алілуй!
Та й зустріли ж вони дяка молодого. Господи, помилуй!
4. – Чого, дяче, плачеш, ой чого ридаш? Алілуй!
Чого, дяче, плачеш, ой чого ридаш? Господи, помилуй!
5. – Загубив я ключ, з раю в пекло йдучи. Алілуй!
Загубив я ключ, з раю в пекло йдучи. Господи, помилуй!
6. Хотів випустити всі праведні душі. Алілуй!
Хотів випустити всі праведні душі. Господи, помилуй!
7. Тільки одної та й не випустити. Алілуй!
Тільки одної та й не випустити. Господи, помилуй!
8. Бо одна душа дуже прогрішила. Алілуй!
Бо одна душа дуже прогрішила. Господи, помилуй!
9. Отця, неньку та й розгнівила. Алілуй!
Отця, неньку та й розгнівила. Господи, помилуй!
10. Отця, неньку та й налаяла. Алілуй!
Отця, неньку та й налаяла. Господи, помилуй!

11. Хоч не налаяла, тільки подумала. Алілуй!
Хоч не налаяла, тільки подумала. Господи, помилуй!

Отця та неньку треба слухати, не можна лаяти,
Навіть думати про них щось погане не можна.

ВЕРХОВИНО, СВІТКУ ТИ НАШ

Слова і музика М. Устияновича

Повільно

Вер-хо-ви-но, сві-тку ти наш! Гей, як у те-бе тут ми-ло! Як іг-ри
Рухливо
вод, пли-не тут час, сво-бі-дно, шу-мно, ве-се-ло. Ой не-ма-є
кра-ю, кра-ю за ту Вер-хо-ви-ну! Ко-ли б ме-ні тут по-бу-ти
хоч од-ну го-ди-ну! Ой не-ма-є кра-ю, кра-ю за ту Вер-хо-
ви-ну! Ко-ли б ме-ні тут по-бу-ти хоч од-ну го-ди-ну!

1. Верховино, світку ти наш! Гей, як у тебе тут мило!
Як ігри вод, плине тут час, свобідно, шумно, весело.
Ой немає краю, краю за ту Верховину!
Коли б мені тут побути хоч одну годину! } *Двічі*
2. З верха на верх, а з бору в бір з легкою в серці думкою,
В чересі кріс, в руках топір, буяє легінь з тобою.
Єсть у мене топір, топір, ще й кована бляшка,
Не боюся того німця, ані того ляска! } *Двічі*
3. Ей, що ми там Поділля-край! Нам полонина – Поділля,
А бори – степ, ялиця – май, а звіра голос – весілля.
Черемоше, Черемоше, бистра твоя вода!
Дівчинонько хорошая, гарна твоя врода! } *Двічі*

Навчальне видання

МУЗИЧНА ХРЕСТОМАТІЯ
4 КЛАС

Упорядники

Гумінська Оксана Олексіївна

Опанасець Інна Станіславівна

Головний редактор *Б. Є. Будний*
Редактор *Д. Г. Пендзей*
Музичний редактор *В. М. Островський*
Художник *В. А. Басалига*
Комп'ютерна верстка *В. М. Сидір*

Підписано до друку 05.03.2008. Формат 60г84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 5,12. Умовн. фарбо-відб. 5,12.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК № 370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-408-208-9

9 789664 082089

Bohdan

"Книга поштою"

А/С 529

м. Тернопіль, 46008 (0352) 287489

mail@bohdan-books.com

т/ф (0352) 430046, 520607; (044) 2968956

E-mail: publishing@budny.te.ua

office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com